Джанні Родарі

ДЖІП В ТЕЛЕВІЗОРІ

Переклав з італійської Іван Труш

ОЙ! ОЙ! ОЙ!

Сімнадцятого січня о вісімнадцятій годині тридцять хвилин восьмирічний Джамп'єро Бінда на прізвисько Джіп, який живе в Мілані на вулиці Сеттембріні, будинок 175, квартира 14, увімкнув телевізор, зняв черевики і зручно вмостився в зеленому шкіряному кріслі, тішачись наперед новим фільмом із серії про індіанців "Пригоди Білого Пера".

Праворуч від Джіпа, в такому самому зеленому кріслі, сидів його п'ятирічний братик Філіппо Бінда, або просто Фліп. Для зручності він теж зняв черевики і недбало кинув їх на підлогу.

Братів розділяв не тільки вік, а й футбольні пристрасті. Джіп уболівав за команду "Інтер", а Фліп — за команду "Мілан", що, зрештою, не дуже важливо для нашої історії — вона почалася о вісімнадцятій годині тридцять хвилин, коли у Джіпа зненацька засвербіли ноги.

О вісімнадцятій годині тридцять дев'ять хвилин Джіп відчув, що якась таємнича сила підняла його в повітря. Лише на одну-єдину мить він зупинився, наче ракета перед запуском у космос, і, пролетівши через усю кімнату, шугнув головою в телевізор.

Але хлопець одразу вимушений був сховатися за скелю, щоб уникнути індіанських стріл, які свистіли з усіх боків. Тепер він спантеличено дивився в кімнату, де біля порожнього крісла лежали його черевики, та слухав, як репетував до безтями здивований Фліп:

— Ой! Ой! Ой! Як це тобі вдалося? Ти навіть скла не розбив!

— Я й сам не знаю, Фліпе!

— Та ти ж у телевізорі, за екраном, ніби індіанець Біле Перо! Кудою ти туди проліз?

— Не знаю, Фліпе!

— Ну й дива! Відійди трішки вбік, бо я нічого не бачу.

— Я боюся поворухнутися. Кругом свистять стріли.

— Ну й боягуз ти! Через тебе нічого не видно!

Тим часом запекла битва на екрані тривала. І ось плем'я Білого Пера знову святкувало перемогу. Тут сцена швидко перемінилася. Скеля, за якою ховався Джіп, несподівано зникла, і хлопець опинився під копитами коня.

— Ой! — перелякано скрикнув Фліп.

Проте боявся він даремно — кінь був учений і навіть не торкнув Джіпа.

— Ну, якщо вже ти опинився в телевізорі,— сказав Фліп,— то спитай Біле Перо, чому вже другий тиждень не видно безстрашного вождя Громову Хмару.

— Він не розуміє по-італійському!

— А ти спершу скажи йому чарівне слово— "Хуг!"

— Хуг! — вигукнув Джіп.

Але в Білого Пера були важливіші справи — він саме звільняв од мотузок свою дружину з довгою чорною косою, яку вороги прив'язали до стовпа.

— Хуг, хуг! — несміливо повторив Джіп.

— Голосніше! — підбадьорював його Фліп.— Одразу видно, що ти боягуз. Усі вболівальники "Інтера" такі...

— Зате хоробрі вболівальники "Мілана" сидять собі в кріслах. Хвалько!

— Так?! Ось зараз вимкну телевізор, тоді знатимеш.

Фліп скочив на підлогу й босоніж підбіг до телевізора.

— Не смій! — розпачливо зарепетував Джіп.

— Хоч кричи, хоч не кричи, а я вимкну!

— Мамо, рятуй!

— Що скоїлося? — гукнула синьйора Бінда з кухні, де вона саме прасувала.

— Фліп хоче вимкнути телевізор!

— Фліпе, перестань бешкетувати,— спокійно звеліла мати.

— А Джіп ускочив у телевізор!

— Облиш свої жарти, Джіпе,— мовила мати, прасуючи білизну.— І не торкайся телевізора, його не важко й поламати.

— Та де там торкнувся — він весь туди заліз! — переможно вигукнув Фліп.— Тільки черевики залишилися!

— Скільки разів я вам говорила: не ходити босоніж по підлозі! — суворо сказала синьйора Бінда.

— Фліп теж зняв черевики! — дав відкоша Джіп.

Тут синьйора Бінда вирішила, що пора вже втрутитися.

Зітхнувши, вона поставила праску на підставку, прочинила двері в кімнату і:

— Ой Джі-і-іпе!

— Мамо!

— Що це ти собі надумав, синочку?

— Слово честі, я не винен,— голосно схлипуючи, пробелькотів Джіп.— Я нічого поганого не робив. Тихенько сидів. Подивися...— і він показав на порожнє крісло, ніби закликаючи його в свідки на свій бік.

— Що скаже батько? — прошепотіла синьйора Бінда й важко опустилася в крісло.

Тут саме вернулася додому тітка Емма — вона ходила грати в лото.

— Що я бачу! — вигукнула вона, суворо дивлячись на свою молодшу сестру, синьйору Бінду.— І ти дозво лила дітям грати в таку небезпечну гру?

Їй у двох словах розповіли, що трапилось. Але тітка Емма не повірила.

— Таємнича сила? Дурниці! Скажіть правду: Джіп вирішив у такий спосіб уникнути прочуханки від батька. Хіба він не отримав учора двійку з арифметики? А те пер спробуй упіймати його. Але нічого йому не вдасться: я зараз же викличу механіка.

Після довгих умовлянь механік обіцяв прийти хвилин через десять.

Тим часом червоношкірі чемно поступилися місцем на екрані не дуже молодій синьйорі, котра почала пояснювати, як приготувати салат без олії.

— Це страшенно нудно,— пробурчав Фліп. І тут йому спало на думку взятися за малювання. Він розклав на столі великий аркуш паперу, фарби, пензлики — свої та Джіпові.

— Мамо, він узяв мої пензлики! — голосно запротестував Джіп, виглянувши з-за салатниці.

— Фліпе, не чіпай братових речей!

Удаючи, ніби це не до нього, Фліп спокійнісінько заходився малювати синє небо улюбленим Джіповим олівцем.

Джіп кричав, погрожував, дати братові прочухана, але добратися до нього, ясна річ, не міг. Від злості Джіп заойкав щосили. Аби заглушити братів голос, Фліп зарепетував і собі. А мати й тітка Емма гукали на все горло хлопцям, щоб ті заспокоїлися.

У розпалі такого шарварку до кімнати зайшов сам глава сім'ї — бухгалтер Джордано Бінда.

— Гарненько мене зустрічають після роботи,— проказав він.

— Ти не хвилюйся, любий,— поквапилася заспокоїти чоловіка синьйора Бінда.— Зараз прийде механік.

— Коли ще й він галасуватиме, то вже неодмінно приїдуть пожежники. А навіщо, власне, механік? Знову зіпсувалася пральна машина?

— Ні, заради Джіпа.

— Заради Джіпа? Б'юся об заклад, він знову спалив мою електробритву. До речі, де він?

— Я тут, татусю,— почувся жалібний голосок. Повернувшись на голос до телевізора, Джордано Бінда застиг, мов статуя.

— Ну, коли вже таке сталося, то йому треба вибачити. Наступної чверті наш Джіп матиме найкращу оцінку з арифметики на весь Мілан! — заторохтіла тітка Емма.

— Джіп матиме найкращу оцінку з арифметики на весь Мілан? — розгублено перепитав синьйор Бінда.

— Зараз я дам тобі підписати його щоденник,— мовила тітка Емма.

І славна тітка рішуче попрямувала до письмового столу, в якому вона сама заховала до пори до часу Джіпового щоденника від грізного батька.

— Не треба, не треба,— відповів синьйор Бінда.— Річ тут не в поганих оцінках, а в жахливій хворобі. Цими днями в газеті була стаття якогось Родарі про одного адвоката, що захворів на таку недугу. Той адвокат так захопився телевізійними передачами, що навіть забув про свою дружину та дітей, занедбав щоденні справи. Цілими днями він просиджував перед телевізором і дивився все підряд: кінокомедії, наукові лекції, доповіді, уроки для неписьменних, передачі про етруські поховання тощо. Точнісінько як Джіп і Фліп. Ясна річ, це хвороба.

— Ну, а потім?

— А потім він як був — у сорочці, в штанях з підтяжками — вскочив у телевізор і просидів там аж три дні. Уявляєте собі, в такому непристойному вигляді він приймав клієнтів.

— А як же він звідти вибрався?

Бухгалтер Бінда розтулив був рота, але так нічого й не відповів. Він вибіг у коридор і постукав у двері свого сусіда, адвоката Проспері. Ні, це не той адвокат, що вскочив у телевізор, а зовсім інший, бо в Італії адвокатів — хоч греблю гати.

— Добривечір, синьйоре Бінда! Заходьте. Чим можу прислужитися?

— Не позичили б ви мені хвилин на десять вашого телевізора?

— Зараз? Ось-ось передаватимуть теленовини. А я дуже цікавлюся всім, що відбувається на білому світі. Чому б вам не зайти до мене, якщо ваш телевізор зіпсувався?

Бухгалтер Бінда пояснив адвокатові, у чім річ, і додав:

— У газеті навіть писалося, як лікувати цю недугу. Навпроти телевізора, в якому опинився хворий, треба поставити інший телевізійний

апарат, і тоді новий екран почне притягати до себе хворого. А коли хворий вилетить із колишнього телевізора й опиниться в повітрі, треба одразу вимкнути обидва телевізори. Тяжіння зникає, і хворий падає на долівку. Певна річ, слід заздалегідь постелити килимок, щоб він не забився. Отого адвоката, про якого я щойно розповідав, урятували саме так. Але, падаючи, він сильно вдарився головою об підлогу і в нього на лобі вискочило три гулі.

Адвокат Проспері терпляче вислухав сусіда, а відтак йому закортіло особисто глянути на Джіпа. Хлопець знічено привітався з ним. Зрештою, адвокат заявив, що охоче допоможе сусідові, але тільки після теленовин.

— Знаєте, новини — єдина передача, яка мене цікавить.

На жаль, після новин діти адвоката Проспері зняли страшенний репет і навідріз відмовилися дати телевізор. Вони хотіли дивитися "Веселу карусель" і годі було їх умовити.

Скоцюрбившись, бідолашний Джіп перетерпів у телевізорі ще й "Веселу карусель". Ледве він ухилився від зубної пасти, що летіла з величезного тюбика, як потрапив під мильну піну. Він чхав і кашляв від отих пекучих бульбашок, що набилися йому в очі та ніс. Аж тут на його майку розлився чудернацькими узорами якийсь липкий лак. Жахнувшись, тітка Емма скрикнула й гірко заплакала, а Фліп аж заливався єхидним сміхом, і велика кулькова ручка намалювала йому під носом розкішні вуса. Тим часом, зголоднівши, Джіп простягнув руку за солодким сиром, але не виявив належної спритності: сирок зник, натомість із-поміж пальців полізла тягуча мазь від ревматизму.

Після "Веселої каруселі" адвокат Проспері переніс, як обіцяв, свій телевізор до помешкання Бінди, бурмочучи однак:

— Зараз по Євробаченню показуватимуть бокс... Розумієте, це єдина передача, яка мене цікавить!

Нарешті адвокатового телевізора акуратно поставили проти телевізора, в якому Джіп і досі витирав сліди своєї програної битви з рекламою. Тітка Емма розстелила на підлозі килими та покривала, позносивши їх з усіх кімнат, щоб Джіп, падаючи, не набив собі великих ґуль.

— А тепер увага! — попередив Джордано Бінда.— Коли я скомандую, треба вимкнути обидва телевізори. Але пильнуйте: це треба зробити в одну й ту саму мить. Ти, Джіпе,— додав він, звертаючись до свого сина на телеекрані,— дивися в телевізор синьйора адвоката.

Джіп так і зробив. Він відчув, що в нього знов, як і тоді, засвербіли ноги. Ще мить — і він, захитавшись, піднявся, мов ракета на старті, а потім із швидкістю звуку перелетів кімнату.

Вражений незвичним видовищем, бухгалтер Бінда забув дати команду. Джіп шугнув у телевізор адвоката Проспері і ... зник.

— Джіпе, де ти? Ти чуєш нас, Джіпе?

На екранах обох телевізорів лупцювали один одного італійський та англійський боксери. А Джіп? Джіп зник без сліду.

— Швидко перемкніть телевізори на другу програму!

Але й по другій програмі ні в одному, ні в другому телевізорі Джіпа й близько не було.

— Що ж тепер робити?

У цю мить задзеленчав дзвінок. У дверях стояв механік.

— Викликали? Що сталося?

Всі знають, що механіки завжди запізнюються.

ЛЮДОЖЕР

Директор клініки міста Стокгольма, професор Лундквіст, оглядав з допомогою найновішого пристрою свого пацієнта — лісоторговця Скоглунда, бо виникла підозра, що той захворів на виразку шлунка. Новий пристрій професора — це всього-навсього тоненька трубочка, яку вводили через рот у стравохід хворого. Але на кінці трубочки була маленька, завбільшки з головку шпильки, телекамера, вона передавала через дроти всередині трубочки на екран телевізора все, що робилося в шлунку пацієнта.

— Готово? — спитав професор у свого помічника та двох сестер.

Усі троє влад відповіли по-шведському: "Так".

— Починаймо,— сказав професор.

Він обережно просунув трубочку в стравохід лісоторговця, легенько натиснув кнопки пристрою, і ось на екрані телевізора з'явилося значно побільшене зображення шлунка хворого.

— Ой! — вигукнули обидві медичні сестри по-шведському. Але це слово будь-якою мовою — італійською чи китайською — звучить однаково.

— Ви, пане Скоглунд, не турбуйтеся, все буде гаразд. Думайте собі про ціни на тополі, березу або про розмір податків. Огляд вашого шлунка триватиме не довше десяти хвилин. Ми просто ознайомимося, так би мовити, з вашою шановною травною майстернею... Пані Ріто, додайте напруги для чіткішого зображення на екрані. Ось так, чудово. Що ж ми бачимо?

Чотири пари очей одночасно закліпали вісьмома парами вій.

— О господи! — вигукнув помічник професора.

— Ой! — скрикнули обидві медичні сестри.

— Ви людожер! — жахнувшись, крикнув професор Лундквіст.

На екрані телевізора видно було, як у шлунку лісоторговця сидів Джамп'еро Бінда, на прізвисько Джіп, і, нудьгуючи, колупав собі пальцем у носі. Зауваживши, що на нього дивляться, хлопчик підвівся і чемно вклонився.

— Пане Скоглунд,— вигукнув професор,— ви приховали від мене справжні причини своєї недуги. Чи ви гадали, що з'їли хлопчика і вам удасться замести сліди свого злочину? Як вам не соромно! Ви хворий не на виразку шлунку, ви — людожер!

Лісоторговець, ясна річ, здивувався вкрай, бо не бачив екрана й не міг зрозуміти, за що його лають. А втім, лежачи з телекамерою в шлунку, він не міг і слова сказати.

— Людожерство в двадцятому столітті! — репетував далі професор.— Зараз, коли колонії здобувають незалежність, стають цивілізованими, лісоторговці займаються людоїдством.

— Професоре,— сором'язливо обізвалася одна з медичних сестер.— Здається... дитина подає якісь знаки. Вона ще жива, дивіться!..

— Бідолашний, він навіть без черевиків...— прошепотіла друга медична сестра.

— Добре, що хоч шкарпетки залишив! — вигукнув помічник професора, окинувши розгубленого хворого суворим поглядом.

— Тихше,— сказав професор і оглянув Джіпа з голови до шкарпеток. — Як ти себе почуваєш, хлопчику? — спитав він.

— Квік, прік, квак, марамак,— відповів Джіп.

— Дивна мова,— буркнув професор Лундквіст. Насправді Джіп відповів професорові по-італійськи:

"Я нічого не розумію". Але професор не знав жодного італійського слова. Ну, а Джіп не знав нічого по-шведському, і для нього запитання професора теж прозвучало досить дивно, а саме: "Квік, прік, квак, марамак".

"Чудернацька якась мова",— подумав Джіп.

На щастя, одна з медичних сестер улітку відпочивала поблизу Неаполя, трохи навчилася по-італійськи, тож могла бути за перекладача.

— Як ти себе почуваєш? — повторив запитання професор.

— Дякую, добре,— відповів Джіп.

— Він зробив тобі боляче, хлопчику?

— Хто?

— Як хто? Скоглунд, чорт забирай!

— Я його не знаю.

— Що ж ти тоді робиш у нього в шлунку! В твоєму віці я не лазив по чужих шлунках. Тим більше в іноземців.

— Присягаюсь вам, пане професор, я не винен.

— Ти не винен, Скоглунд не винен, усі не винні. Хто ж тоді винен? Я чи король Швеції? Чи кінна варта?

— Ви розумієте, я...

— Годі. Сиди тихо й не ворушись. А ми подумаємо, як тобі допомогти, — щось сердито бурмочучи собі під ніс, професор обережно витягнув трубочку з телекамерою із шлунка лісоторговця, який нарешті зміг говорити.

— Професоре, мій стан серйозний? — спитав він перелякано.

— Дуже серйозний.

— Виходить, мені доведеться вже сьогодні лягати в клініку на операцію.

— Може, в клініку, а може, й до в'язниці. З'їсти восьмирічного хлопчину в чому той був, а потім спокійно прийти до хірурга, щоб той вийняв його, ніби колючку з п'яти, а потім знов спокійно продавати дерево оптом і вроздріб.

— Пробачте, якого хлопчину?

— Ось цього,— гнівно відказав професор і тицьнув пальцем пацієнта в груди.

— Я тут! — крикнув Джіп.— Я цілий день тут сиджу.

Професор, помічник професора, дві медичні сестри і лісоторговець обернулися до телевізора й побачили на екрані Джіпа. Він розпачливо вимахував руками й від безсилої люті притупував на місці.

— Отже, в шлунку пана Скоглунда ти не був,— глибоко задумавшись, дійшов висновку Лундквіст.— Це звичайна технічна перешкода.

— Мене звати Джамп'єро Бінда. Я живу в Мілані й ненароком упав у свій телевізор.

— Це мій телевізор! — зарепетував професор.— І тут не Мілан, а Стокгольм. Ти не маєш ніякого права перешкоджати моїм дослідам. Це саботаж, а може, й шпигунство.

Хтозна, які ще страшні звинувачення звалились би на голову Джіпа, але в цю мить не стало струму і екран погас. Коли знову з'явилося світло, екран був чистий і білів, мов засніжене поле. А Джіп зник, і від нього не лишилося ні плямки, ні смужечки на екрані.

Лісоторговець Скоглунд так і не второпав, чому професор Лундквіст назвав його людожером, і пішов, чухаючи собі потилицю. А сам професор до того розлютився, що навіть забув узяти з хворого гроші за медичний огляд.

ПІДСТЕРЕГТИ ЗЛОДІЯ

У підвалі старовинного німецького замку на березі Рейну два поважні пани грали в шахи. Час від часу вони позирали на екран телевізора, де тремтіло зображення вішалки з одягом.

Але відколи це в перервах між телепередачами замість краєвидів стали показувати вішалки?

Тут необхідно дещо пояснити.

1. Два поважні пани — це професор Сільвіус Леопольд Лінкенбейн, директор бібліотеки міста Бармштадта, і Джорджо Вільгельм Федеріко Рехтенбейн, старший інспектор поліції того самого міста. Обидва пани не люблять поганого пива. Але ще менше вони люблять дивитися телевізор.

2. У старовинному німецькому замку міститься бібліотека, директор якої пан Лінкенбейн.

3. На екрані телевізора видно коридор бібліотеки, де і стоїть вішалка, на якій висять пальта шановних читачів.

4. У коридорі за рамою однієї з картин схована малесенька телекамера, вона передає зображення в підвал, де пани Лінкенбейн і Рехтенбейн грають у шахи.

5. Цю хитру систему стеження встановлено, щоб виявити...

Тут на екрані з'явився якийсь молодик. Він підійшов до вішалки, повісив пальто й попрямував до бібліотеки.

— Поки що нічого,— обізвався професор Лінкенбейн.

— Нічого поки що,— підтвердив інспектор Рехтенбейн. При цьому, як ви помітили, він трохи переставив слова.

І обидва шановні пани грали далі в шахи. Із купи старовинних пожовтілих книг вилізла миша, але ніхто не звернув на неї уваги. Миша спокійно забігла в свою шпарку.

Та ось ліворуч на екрані з'явилися дві молоді жінки. Вони зняли свої шубки з штучного хутра й повісили на вішалку поряд з іншими пальтами. Весь цей час професор Лінкенбейн та інспектор Рехтенбейн не зводили з них очей.

Коли обидві жінки зникли з телеекрана, професор Лінкенбейн сказав:

— Приємні дами.

— Ні, граційні,— поправив його інспектор Рехтенбейн.— Але прислужитися нам у даному випадку не можуть.

— На жаль, не можуть,— погодився професор Лінкенбейн, не надто впевнено підсовуючи крайнього пішака.

Цієї миті на екрані з'явився Джіп.

— Ого! — вигукнув професор Лінкенбейн.— Хлопчик!

— Цікаво! Навіть дуже! — підтвердив інспектор Рехтенбейн.— Ви помітили? Він без черевиків. Для чого, по-вашому, він зняв черевики, шановний пане?

— Це дуже підозріло,— погодився професор Лінкенбейн.— Може, він і є той самий злодюжка, який уже п'ятнадцять вечорів підряд вичищає кишені читачів нашої старовинної бібліотеки, окраси й гордості Бармштадта і...

— Буона сера... Добрий вечір,— сказав Джіп.

Професор Лінкенбейн та інспектор Рехтенбейн здивовано глянули один на одного.

— Вітаю вас. Отже, ви знаєте італійську мову,— сказав професор інспекторові.

— Привітати треба вас. Адже я навіть рота не розтулив,— відказав інспектор професорові.

— Я теж.

— Даруйте,— вів далі Джіп з екрана.— Ви не можете пояснити, куди я потрапив? Мене звати Джамп'єро Бінда, я живу в Мілані, на вулиці Сеттембріні, будинок сто сімдесят п'ять, квартира чотирнадцять.

Обидва поважні пани одночасно скочили із стільців і підбігли до телевізора.

— Стій і не ворушися! — звелів інспектор Рехтенбейн Джіпові.

Він натиснув кнопку, і на екрані з'явилося двоє поліцейських у мундирах. Вони вискочили з комірчини, де ховалися досі, впевнені, що тепер, нарешті, спіймають злодюжку. Вони поглянули навколо — на підлогу, на стелю, понишпорили серед пальт. Нікого. Тоді вони, вкрай здивовані, глянули в дзеркало на свої носи.

— Осли! — загорлав інспектор поліції, тупаючи ногами.— Дурні клаповухі! Не бачите далі свого носа. Ось він, злодюга! Він навіть не намагається сховатися. Ти злодій? Признавайся! — звернувся він до Джіпа.

— Ні, ви помиляєтесь,— відповів Джіп.

— Не відмовляйся! Тільки крадії знімають черевики, щоб безшумно пробратися до квартири або до бібліотеки.

— Але ж я зняв їх, щоб не забруднити крісло, та й сидіти зручніше без черевиків. Я сюди потрапив не по своїй волі. Я полонений...

— Чудово! Ти сам признався, що ти наш полонений.

Тим часом поліцейські відійшли, сердито лаючи того дурня, інспектора Рехтенбейна. Вони, звичайно, нічого не побачили, тому й не зрозуміли, навіщо їх потривожили.

А інспектор правив своєї:

— Признавайся, хто навчив тебе красти? Куди ти подів поцуплені речі? Ну стривай! Тепер твоїм батькам доведеться заплатити й за спеціальну телевізійну установку, яку ми змушені були купити.

Почувши про своїх батьків, Джіп згадав, як давно він не був удома, і гірко заплакав.

— Він плаче — отже, він винен! — переможно вигукнув інспектор.

— Не кваптеся з висновками, шановний інспекторе! Злодієм може бути тільки постійний читач нашої бібліотеки. Хіба не так? А я цього хлопчика вперше бачу. Правда, не зовсім ясно, навіщо він зняв черевики. Де ти, власне, зараз є? — звернувся професор до Джіпа.

— Я й сам хотів би це знати. Скоріше всього в телевізорі.

— Отже, ти не в коридорі? А пальта на вішалці ти бачиш?

— Бачу. Але це не справжні пальта, а телевізійні. Бо я сам на екрані.

— Ясно,— сказав професор.— Дитина чиста, як джерельна вода. Може, десь відійшов контакт, і внаслідок цього...

Професор Сільвіус Леопольд Лінкенбейн пустився був у довгі технічні пояснення, але раптом замовк. На екрані з'явився солідний літній пан. Він

одягнув своє пальто та капелюх, швидко оглянувся і... засунув руку в кишеню чужого пальта. За мить він обнишпорив кишені десяти пальт, забираючи собі все, що йому сподобалося.

Цього разу інспектор не марнував дорогоцінного часу. Він миттю натиснув сигнальну кнопку. Поліцейські вискочили із своєї схованки. Злодій намагався втекти, але його тут же схопили й скрутили руки, хоча він відчайдушно захищався.

Нарешті на екрані залишилися Джіп та вішалка з пальтами. Професор Лінкенбейн та інспектор Рехтенбейн розгублено чухали потилиці.

— То ти з Мілана? — спитав професор Лінкенбейн.— Знаю, знаю. Бував там. Гарне місто: собор, славетна фреска Леонардо да Вінчі "Тайна вечеря", смачненькі печива...

— Але ви не знаєте мого батька! — вигукнув Джіп.— Він завжди вірить тітці Еммі. А вона впевнена, що я втік з дому, бо боявся показати батькові щоденника. В мене двійка з арифметики.

— З арифметики? Це погано. У двадцятому столітті, коли навіть машини вміють рахувати! А що тобі найважче дається? Мабуть, ділення?

— Ні, я часто плутаю міри довжини з мірами об'єму. Буває, в задачах вимірюю довжину шосе від одного міста до другого в літрах, а вино — у метрах.

— Це жахливо,— пробурмотів професор Лінкенбейн.

Інспектора Рехтенбейна дуже засмутила така нерозважливість Джіпа, і він заходився разом з професором розв'язувати та вирішувати задачі. Але відповіді в них не сходилися. Обидва поважні пани, забувши про Джіпа, почали завзято сперечатися. Вони по черзі писали у блокноті

якісь складні формули, вихоплювали один в одного кулькову ручку. Коли ж нарешті вони дійшли згоди та згадали про Джіпа, на екрані не було нікого, крім звичайних смужок.

Джіп зник, наче його й не було.

ДЖІП У МОРІ, НА СУШІ ТА В КОСМОСІ

Наступних двадцять чотири години Джіпа бачили на екранах телевізорів у всіх куточках нашої планети, його зображення з'являлося то в одній програмі, то в іншій, ніби більярдна куля, що літає від краю до краю стола, ніяк не потрапляючи в лузу.

О сьомій годині ранку біля Марселя італійські та французькі водолази з телевізійними камерами опустилися на морське дно з борту корвета "Мерендіна", щоб показати глядачам, як піднімають старовинне римське судно, котре потонуло багато століть тому. Недавно один любитель підводного полювання цілком випадково наткнувся на цей корабель з часів імператора Трояна, навантажений вином та оливою. З капітанського містка "Мерендіни" італійські та французькі телеоператори й репортери, дивлячись на екран, з радісними вигуками показували то великі рибини, то рибу-молот, а ті, ніби знаючи, що на них дивляться телеглядачі, вітально помахували плавниками, наче руками.

А ось і затонуле судно. Майже дві тисячі років пролежало воно на морському дні, затягнуте піском та мулом. На екрані видно, як водолази, неповороткі й кумедні в своїх незграбних скафандрах, запливають через пробоїну до корабельного трюму, де повно амфор, серед яких, мабуть, і посуд самого імператора. Раптом серед тих старовинних і коштовних речей на екрані телевізора з'явилося Джіпове обличчя. На борту "Мерендіни", перебиваючи один одного, закричали репортери й телеоператори:

— Дивіться, утопленик!

— Це хлопчик! Він живий!

— Авжеж живий: утопленики не усміхаються!

— А може, це русалчин син?

— Та ні, тоді в нього був би риб'ячий хвіст.

Тут Джіп зник так само несподівано, як і з'явився. А водолази, коли їх підняли згодом на палубу, клялися, що на затонулому судні вони бачили тільки черепашок та уламки глечиків.

О восьмій годині ранку рух через Суец дуже жвавий. Різні кораблі пливуть туди й сюди вузьким каналом, що сполучає Середземне та Червоне моря. Капітани суден точно виконують вказівки керівництва каналу, яке стежить за рухом кораблів, послуговуючись численними телекамерами, що встановлені обабіч цього важливого водного шляху.

Відразу після восьмої години головний лоцман Ахмед спостерігав у своєму телевізорі дивовижні речі. Хлопчина з допитливими злодійкуватими очима, якого він щойно бачив на грецькому пароплаві "Еноссіс", вигулькнув з голландського танкера "Спіноза", а звідти без будь-яких труднощів переметнувся на велику баржу, навантажену худобою.

— Це неможливо,— сказав Ахмед, протираючи очі.— Людина не може стрибати з корабля на корабель, наче пірат. Це ж нечувано.

Постать Джіпа майнула ще кілька разів між вітрилами розкішної яхти, що належала багатому султанові, а потім зникла геть.

"Цієї ночі я погано спав, а зараз це все мені, мабуть, приснилося",— подумав єгипетський лоцман і подзвонив у бар, щоб йому приготували міцної кави.

У Югославії в дерев'яному будиночку сидів собі біля каміна лісничий і покурював люльку. Час від часу він поглядав на екран телевізора, бо його робота — пильнувати, чи не спалахне десь лісова пожежа. Але взимку пожежі виникають рідко, тому старий лісничий не думав кидати своєї улюбленої люльки та виходити з домівки.

Та коли лісничий побачив, що з телевізора за ним пильнує незнайомий хлопчик, то в старого від подиву люлька випала з рота. Наш охоронець лісу давно вже не вірив у привиди та в забобони, але тепер, щоб якомога швидше відігнати нечисту силу, налив собі склянку слив'янки й вихилив її одним духом. А Джіп зник з екрана, ніби його там і не було.

Телеглядачі бачили ще Джіпа в полум'ї доменної печі, в штрекові найглибшої шахти, в коридорах в'язниці та в банківському сейфові. Він перестрибував з однієї програми в іншу — то виступав у радянській телекомедії, то на концерті датського телебачення, то в огляді подій канадської програми, в Америці він витанцьовував на столі, за яким поважні експерти встановлювали розміри податків, у Китаї виступав разом з акробатами.

Коли настала ніч, астрономи англійської обсерваторії націлили свої радіотелескопи на Сатурн і, ввімкнувши телевізор, чекали збільшеного зображення цієї дивної планети з її кільцями. І кого, ви думаєте, вони побачили? Звісно, Джіпа! Спершу астрономи вважали, що відкрили нове небесне тіло. Але вони тільки роти роззявили, коли Джіп сказав:

— Сальве!

Почувши це слово, яке латиною означає "Привіт!", професор Морган вигукнув:

— Нічого собі! Інопланетяни говорять мовою древніх римлян!

І поки вчений астроном згадував яку-небудь фразу з творів Ціцерона, щоб відповісти, Джіп зник з екрана.

Це не інакше, як витівка співробітника нашої обсерваторії Пойнтера", — зітхнув професор Морган і, щоб не залишатися в боргу перед колегою за дотепний жарт, він підняв трубку внутрішнього телефону, попросив доктора Пойнтера і серйозним тоном сказав:

— Вас запрошує на вечерю адмірал Нельсон. Прибути в традиційному парадному одязі — на собі мати фрак і довгу перуку.

СКІЛЬКИ КОШТУЄ ОДИН ХЛОПЧИК

У помешкання родини Бінди через п'ятнадцять хвилин після зникнення Джіпа зайшли одночасно двоє — представник телевізійної компанії та комісар поліції. Вони мали розслідувати незвичайний випадок. У квартирі ці шановні особи застали заплакану синьйору Бін-ду, Фліпа, що спав у кріслі, тітку Емму з оберемком килимів та доріжок, бухгалтера Бінду, який затято сперечався з адвокатом Проспері. Адвокат уперто намагався забрати свій телевізор додому.

— Невже ви не розумієте,— благав бухгалтер сусіда,— що Джіп може повернутися з хвилини на хвилину, а ми не знаємо, на якому з двох екранів він буде!

— Якщо на моєму,— я вам одразу скажу,— незворушно відповів адвокат.— Але на це мало надії. У телевізійній програмі на сьогодні про Джіпа не згадується. Хіба ви не читали програми? Сьогодні ввечері передача про те, скільки петрушки слід додавати в суп, щоб він був запашний. Мене цікавлять тільки такі передачі. Я її не просто дивитимусь, а робитиму нотатки.

— Ви можете дивитись передачу й тут. Ось у цьому кріслі вам буде зручно.

— Е-е, моє улюблене крісло з чорної шкіри. А під ноги я підставляю ще стільчика. І не знаю, як ви, а я об одинадцятій годині лягаю спати.

— І, певне, вимикаєте телевізора?

— Звісна річ.

— А цього разу не вимкнете. Треба чекати Джіпа.

— Цілу ніч?

— Якщо треба буде, то й цілу ніч. Ми пильнуватимемо по черзі.

— Добре мені діло! Кінескоп же перегорить. Ні, цьому не бувати! Я забираю свого телевізора додому!

Тут у суперечку втрутився комісар поліції, який став на бік бухгалтера, і адвокатові Проспері довелося піти додому без свого телевізора, щоправда, висловивши енергійний протест.

Представник телевізійної компанії та комісар поліції негайно почали розслідування. Проте воно тут же й закінчилося, бо ні один, ні другий не знали, з чого починати. Обидва вважали, що випадок незвичайний, цілком небувалий і почасти незрозумілий.

— Але вже відомий один випадок такої хвороби, викликаної телевізійним тяжінням,— стояв на своєму бухгалтер Бінда.— Я сам читав про це в газеті статтю якогось Родарі. Коли мені не зраджує пам'ять, лікарі назвали цю недугу телевізіонітом.

— Вигадки все це, любий синьйоре Бінда! Вигадки спритних журналістів. Часом журналісти, щоб показати себе, плетуть казна-що! — вигукнув представник телевізійної компанії.

— Що правда, то правда,— озвався комісар поліції.— Ось недавно один журналіст детально описав, як украли похилу вежу в Пізі. Буцімто банда, що займається крадіжками історичних пам'яток, розібрала вежу по цеглині аж до підмурівка. Це схвилювало всю Італію. Ми потім опублікували кольорові листівки з зображенням похилої вежі. І всі могли переконатися, що газетяр набрехав, проте люди повірили вигадкам журналістів, а не листівкам, і звинуватили, ясна річ, поліцію в злочинній бездіяльності.

Поки комісар поліції скаржився на працівників преси, тітка Емма розстелила в усіх кімнатах килими та доріжки і вирішила взяти командування на себе. Вона звеліла синьйорі Бінді перенести Фліпа в ліжко, синьйора Бінду заставила покласти на живіт грілку, щоб вигнати переляк, гостей запросила випити по чарочці наливки власного виробу, а потім, узявши олівця та папір, розподілила, кому й коли чергувати.

Уже закінчилася кулінарна передача, вже вродлива дикторка побажала всім на добраніч, а Джіп так і не з'являвся. Не з'явився він і вранці. Зате вийшли газети. Перші сторінки чорніли страшними заголовками: "Чи поверне екран свою здобич?" "Страшний злочин по першій програмі!" "Восьмирічного хлопчика проковтнув телевізор!!" "Зграя телебандитів тероризує все місто!"

Статті були ще тривожніші, ніж заголовки. І в кожній з них історію з Джіпом подано по-різному. В одних Джіпа називали "тихим русявим хлопчиком", в інших — "пустуном і задиракою". Одна газета натякала на те, що адвокат Проспері знає, мабуть, багато дечого, але чомусь мовчить. Адже це в його телевізорі скоївся злочин. А ще одна газета написала, ніби все це вигадки поліції. Насправді Джіпа викрали пришельці з космосу, певно, марсіяни — особливо небезпечні, бо вони невидимки.

— Марсіяни! Невидимки! — голосно обурювалася тітка Емма, кинувши газети у відро для сміття.— Щоб ці журналісти вже самі поставали невидимками.

А газети друкували повідомлення дедалі неймовірніші: то Джіпа бачили в Венеції, то в Голландії, то на Суецькому каналі...

— Казна-що пишуть! Суецький канал...— роздратовано говорила тітка Емма.— Тих журналістів треба гнати втришия.

Наступного дня, коли листоноша з ранковими газетами постукав у двері, тітка Емма ледь не грюкнула дверима перед самісіньким його носом.

— У мене вже досить цього мотлоху! Поки я жива, у наш дім не потрапить не те що газета, але навіть клаптик обгорткового паперу.

— Стривайте, стривайте!.. Хіба ви не чули новини?

— Якої новини? Ідіть геть!

— У газеті написано: вашого Джіпа шукають з допомогою цих самих штук... ну, як же вони звуться?

— Звідки мені знати, яких штук!

— Люба синьйоро, і в мене не питайте, бо на це дуже важко відповісти! Ті штуки схожі на бенгальські вогні, але це не вогні. Одне слово, що вам зашкодить подивитися газети? Там усе написано.

Тітка Емма неохоче взяла, наче гарячу сковорідку, пакет з газетами й віднесла його бухгалтерові Бінді, який саме закінчив чергувати біля телевізора й тепер збирався до праці.

Фліп схопив собі одну газету й, хоча не вмів читати, заходився розпізнавати окремі великі букви.

— Ура-а! — закричав він.— Ось буква "Я"!

Коротше кажучи, в газеті було надруковано таку статтю. Молодий японський професор Яманака дійшов висновку, що Джіп, ускочивши в телевізор, перетворився в електромагнітну хвилю. Тепер ця хвиля робить за секунду сім обертів навколо Землі.

Час від часу хвилю-Джіпа ловила якась телевізійна станція або окремі телевізори в різних куточках світу.

— А чому, шановний пане Яманака, хвиля-Джіп перш за все потрапила в телевізор професора Лундквіста? — спитав один із журналістів.

— Того вечора всі телевізійні передачі Європи вже закінчилися, працював лише телевізор професора Лундквіста, бо професор ночами робить свої досліди,— відповів японський учений, а потім, усміхаючись, додав: — Хвиля-Джіп дізналася про численні способи використання телебачення, які ще невідомі багатьом людям.

— А чи можна перехопити хвилю-Джіпа й повернути хлопчика на землю? — поцікавився інший журналіст.

— Так, шановні панове, це цілком можливо. Треба лише, щоб усі телевізійні станції світу передавали одну-єдину програму. Тоді хвиля-Джіп змушена буде повернутися на землю.

— Одна-єдина програма для всіх телевізорів земної кулі?

— Авжеж, шановні панове,— підтвердив Яманака.— Для цього, як відомо, треба запустити три штучні супутники.

— Що? Три штучні супутники заради Якогось хлопчика?

— Саме так, любі панове, три штучні супутники. Хіба життя хлопчика не дорожче трьох, навіть трьохсот штучних супутників, чи навіть трьох мільйонів космічних ракет?

"ГАРІБАЛЬДІ І", "ГАЛІЛЕО ГАЛІЛЕЙ" ТА "ДЖІП"

Рівно за п'ять секунд до першої години за римським часом перший в історії Італії штучний супутник "Гарібальді І" був готовий до запуску на космодромі острова Сардінія. Цей супутник готували для заздалегідь намічених наукових досліджень, але уряд вирішив використати його для названої всіма газетами операції "Джіп". У центральному залі космодрому професор Ночера тримав палець на пусковій кнопці, а оператор голосно рахував у зворотному порядку: "Чінкве (так по-італійськи буде п'ять), куатро, тре, дуе, уно... Пуск!"

У Москві в цей самий час годинник показував за п'ять секунд третю. На підмосковній базі могутня ракета готова була до запуску спеціального супутника, призначеного для операції "Джіп". Професор Максим Петров теж тримав палець на кнопці. А із репродуктора лунало: "Пять, четыре, три, два, один... Пуск!"

В Америці на мисі Кеннеді була шоста година ранку. Теж без п'яти секунд. І тут вказівний палець шановного професора лежав на кнопці. Тільки звали професора Браун, а супутник на честь героя пригоди названо "Джіп". А м'який і майже урочистий голос рахував, ясна річ, англійською мовою: "Файф, фоо, фрі, туу, уан... Пуск!"

Точно за сигналом "Гарібальді І", "Галілео Галілей" і "Джіп" одночасно злетіли в небо й незабаром вийшли на одну й ту саму орбіту. Мільйони людей сиділи біля телевізорів і сотнями різних мов слухали схвильовану розповідь про хід операції "Джіп".

— Увага, увага! Ви, шановні телеглядачі, свідки оригінального й сміливого експерименту Астробачення. Усі телевізійні станції зв'язані між

собою. Через кілька секунд на ваших екранах з'явиться зображення знайомого всім артиста Шарло. Ретрансляційні установки трьох штучних супутників передадуть це зображення на Землю. В одну й ту ж саму мить його побачать глядачі в Римі, Токіо, Нью-Йорку, Москві, по всій Азії, Африці, Австралії...

І справді, усі земляни — в кого був телевізор і хто, ясна річ, не спав — побачили в одну й ту саму мить зображення знайомого артиста з вусиками, якими він так жваво й кумедно ворушив.

Але артист раптом зник, а замість нього на екран вискочив... Джіп. У хлопчика допитливий і здивований вираз обличчя, сорочка на ньому пом'ята й не дуже чиста, а штаненята на благеньких підтяжках.

— Дивіться, в нього в шкарпетці дірка! — вигукнула тітка Емма, перекрикуючи вигуки "ура", що лунали в квартирі Джордано Бінди. А там, до речі, зібралися ледь не всі мешканці будинку.

— Ого-го! — вигукнув Фліп.

— У моєму телевізорі Джіп кращий: він як живий,— хвалився всім та кожному адвокат Проспері.

— Увага, увага! — оголосив диктор.— Зараз професор Ночера спробує поговорити з Джіпом.

Голос ученого звучав схвильовано й суворо:

— Джіпе, ми бачимо тебе. Якщо ти чуєш нас — відповідай!

Земля викликає Джіпа. Переходжу на прийом...

Мить загального очікування, а потім:

— Я вас чудового чую! — дзвінко вигукнув Джіп,— Чую, але не бачу. Тут теж є телевізор, але в ньому видно тільки моє обличчя. Переходжу на прийом...

— Хіба ти сам не в телевізорі?

— Ні, дякувати, з мене досить. На щастя, я вискочив з нього.

— Поясни, де ти тепер?

— Я й сам не доберу. Хвилину тому був чи то в Марокко, чи то в Фінляндії. А зараз... Я ніби в якійсь кабіні. Тут повнісінько всяких приладів і... ой! Тут кіт! Він літає в повітрі, наче його підвішено до повітряної кулі. Ой, я теж повис у повітрі, як тоді, коли впав у телевізор. Але дзуськи — цього разу мене не обдуриш! Більше я в телевізор не впаду. Здається, я навчився плавати в порожнечі й ходити по стелі...

— Джіпе, праворуч від тебе ілюмінатор,— сказав професор Ночера.— Подивися в нього уважно. Що ти бачиш, розповідай!

— О, це Земля! Видно, як вона крутиться. А піді мною море. І на ньому острови. Тільки я не знаю, як вони звуться. Адже глобуса в мене нема... Котику, котику! Дивись, який великий острів! Як тебе звати, котику?

— Його звати Гарібальді Перший, так само, як і штучного супутника, на якому ти перебуваєш.

— Отже, я тепер космічний хлопець?

— Ти Джіпе, перший італійський космонавт.

— Е-е, ні, перший, мабуть, кіт. Коли я сюди потрапив, він уже сидів і облизував вуса... До речі, як я сюди залетів?

— Це все через електромагнітні хвилі. Ти шугнув у телевізор штучного супутника, а звідти вже вискочив назовні. Тебе винесли, мабуть, космічні промені.

— Електромагнітні хвилі... космічні промені... Нічого собі. Доведеться, крім рівнянь, вивчати ще й це... Але скажіть, я можу привітатися з матір'ю? Вона мене бачить, чує?

— Тебе, Джіпе, бачить уся Земля!

— Уся Земля?! Мамо, тату, тітко Еммо, добрий день! Фліпе, привіт! Як ви поживаєте, синьйоре Проспері?

— От шибеник! — вигукнув адвокат Проспері, що аж почервонів од гордощів і хвилювання.— Як він здогадався, що я тут?

— Гадаю, я скоро повернуся,— вів далі Джіп.— Якщо мене жде якась покара, то я попрошу адвоката Проспері бути моїм захисником. Я й не збирався тікати. Це сталося мимохіть.

— Ось чого він згадує вас,— злісно зауважила тітка Емма, глянувши на адвоката.

— Увага, Джіпе! — почувся голос професора Ночери.— Зараз супутник почне опускатися і ввійде в земну атмосферу. Спуск здійснюватиметься за командою з Землі. Не бійся, все буде гаразд. А поки що привітай усіх, хто зараз біля телевізорів: англійців, росіян, американців, німців, французів, китайців, африканців...

Джіп замислено почухав голову, скривився трохи і голосно промовив:

— Кому — добрий день, а кому — добрий вечір! Я вас не знаю, але ви, мабуть, добрі люди. Я повертаюся на Землю! Привітайся й ти, котику! Все! До побачення!

І ще кілька хвилин, поки не вимкнули програми Астробачення, представники різних народів, люди нашої Землі — білі, жовті, чорні, щасливі й нещасні — з любов'ю дивилися на хлопчика, який грався з котом десь далеко на небесних дорогах.

І відразу тисячі журналістів заходилися вистукувати на друкарських машинках статті в газети. Дев'яносто п'ять журналістів із сотні написали заголовок: "На усміхненому обличчі Джіпа ми прочитали побажання миру й щастя нашій древній планеті".

А решта п'ять журналістів теж написали той самий заголовок, тільки замість слова "усміхненому" там стояло слово "веселому".

КОТЯЧА МАТИ

Дев'ятнадцятого січня о п'ятнадцятій годині тридцять хвилин майже всі римляни сиділи біля телевізорів або радіоприймачів у себе вдома чи в кав'ярні, чекаючи звістки про повернення Джіпа на Землю. На вулицях майже не було перехожих. Дуже мало людей простувало в справах повз древній Колізей.

Серед цих небагатьох була старенька бабуся із сумкою, повною кульків і пакуночків із сиром, риб'ячими головами, скибочками хліба, шматочками м'яса та іншою всячиною, що залишається на кухні.

Усі мешканці кварталу називали стареньку котячою матір'ю. Оце й зараз бабуся теж несла ласощі котам, які звичайно збиралися на площі перед древнім Форумом. Тут вони проводили цілі дні, гріючись на сонці та роздивляючись туристів. Мишей вони й не думали ловити. Туристи та й самі римляни не скупі на частування котів.

І враз на тротуар насунулася темна тінь. "Невже на дощ збирається?" — стривожилася котяча мати. Вона глянула на небо й остовпіла:

— О господи, та це ж парашут! Невже війна?

З неба спускався яскраво-оранжевий парашут з підвішеною гондолою.

— Ні, на війну не схоже,— міркувала собі старенька.— Аби це повітряний десант, то парашутів була б
ціла тисяча, а не один-однісінький!

А парашут опускався просто на Колізей.

— Піду подивлюся,— вирішила старенька.— Мої котики трохи почекають.

Вона перетнула площу і, прискоривши ходу, пройшла через арку до головної арени. Саме там, де колись імператори милувалися боями гладіаторів, приземлився дивний кораблик-гондола. Старенька побачила, як двері кораблика відчинилися і з нього вискочив Джіп.

— Ти хто? — скрикнула старенька.

— Добридень, синьйоро,— ввічливо сказав Джіп, поспішаючи їй назустріч.

— Ти чого без черевиків? — здивувалася бабуся.

— Це Колізей? — замість відповіді спитав Джіп.

— Авжеж. Гляди, не провалися під землю.

— Якщо й провалюся, то не страшно. Левів тепер у Колізеї нема.

— Слухай, хлопче, відколи це дітей почали скидати на парашутах?

— У вас є телевізор, синьйоро?

— Ні, нема, дитино.

Джіп засмутився. Прилетіти з космосу й зустрітися в Колізеї зі старенькою, в якої нема телевізора! Це таки не повезло що називається!

— Пробачте, синьйоро, але я кваплюся, повинен сповістити про своє прибуття. Мене, певно, вже шукають! — і він кинувся до виходу.

Але старенька й не слухала його.

— Котику... кішечко... кицюню...— ласкаво кликала вона.— Іди-но сюди, не бійся...

Перед нею стояв Гарібальді Перший — кіт, якого вчені посадили в корабель, щоб вивчити поведінку тварини в космосі. Він вистрибнув з гондоли й тепер розгублено озирався довкола.

— Це, котику, Колізей, знаменитий римський цирк. Одразу видно, що ти нетутешній. Але в твоєї мамочки для тебе є щось дуже смачненьке...

А Гарібальді Перший, дарма що чужинець, нюх, як усі коти, мав чудовий. Тому його одразу зацікавила сумка котячої мами.

Ну, а Джіп? Він як вистрибнув надвір, так і застиг на місці. Від жаху. Люди юрбою мчали до древнього Колізею, де, згідно з останніми повідомленнями, мав приземлитися Джіп. Тисячі й тисячі людей, штовхаючись один поперед одного, намагалися пробитися поближче до

арени. А там уже метушилися оператори з телекамерами, фотографи, журналісти, представники уряду, муніципалітету та члени дипломатичного корпусу. З усіх боків лунали гудки, ревіли сирени, гриміли гарматні залпи.

"Вони ж мене затопчуть,— подумав Джіп.— Від мене навіть шкарпеток не залишиться. Рятуйся хто як може!"

Він повернувся й помчав назад під арки Колізею, а там, перестрибнувши через Гарібальді Першого, якого котяча мати частувала ласощами, гайнув у корабель і замкнувся на ключ.

— Обережно, обережно! Хіба ви не бачите, що котик голодний! — закричала бабуся до перших допитливих, що ввірвалися в Колізей.

На щастя, один із фотографів упізнав космонавта в Гарібальді Першому, і це врятувало котові життя. А Джіп тихесенько сидів у кабіні й навіть не дихав.

— У нього очі заплющені!

— Він непритомний!

— Джіпе, обізвися! Тебе чекає вся Італія.

— Ні, спершу вгомоніться ви,— пробурмотів Джіп.— А головне — ніяких телекамер! Мені ще бракувало знову потрапити в телевізор і полетіти в навколосвітню подорож! Та ще босоніж.

Найнетерплячіші виламали двері корабля, силоміць витягли Джіпа, і найвищий з них підняв його на плечі під голосні оплески юрби.

— Дорогу! Дайте дорогу! його треба відвезти до лікарні. Викличте "швидку допомогу"!

Але тут уже стояла не одна, а двісті машин "швидкої допомоги". Їхні сирени ревли так голосно, що розбудили б навіть Сплячу красуню. Але тільки не Джіпа. Лише тоді, коли одна з машин пробилася до самого Колізею, Джіп розплющив очі. його обережно перенесли в машину "швидкої допомоги". Переконавшись, що телекамер тут нема, хитрий облудник голосно засміявся. Медичні сестри, вчені, адмірали, фоторепортери засміялися теж. Хто від радості, а хто від збентеження.

— Я хочу додому, в Мілан,— сказав Джіп.— Але не машиною, а поїздом.

А Колізей поволі опустів. На арені залишилися тільки котяча мама та Гарібальді Перший. Хоча представники влади й журналісти в метушні забули про кота, його це ніскілечки не збентежило. Він так смачно пообідав, що не мав сили не тільки йти, а то навіть хвостом махнути. Тому бабуся всю дорогу додому несла на руках безстрашного кота-космонавта.